

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 26Sp/15/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6015201280
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6015201280.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní pred samosudcom JUDr. Petrom Kvietkom, v právnej veci navrhovateľky: V. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XX, XXX XX E., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, kancelária Žilina, Národná č. 34, 011 00 Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 10691/2015-KaZA zo dňa 29.09.2015, takto

rozhodol:

I./ Krajský súd rozhodnutie odporcu č. 1691/2015-KaZA zo dňa 29. septembra 2015 **p o t v r d z u j e .**

II./ Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznáva.

III./ Navrhovateľka je povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 35,- Eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozhodnutím odporca ako príslušný správny orgán rozhodol tak, že navrhovateľke nepriznáva nárok na poskytovanie právnej pomoci.

Odporca svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zo žiadosti a dokladov predložených žiadateľkou vyplynulo, že žiadateľka sa chce na súde domáhať náhrady škody voči domovým dôverníkom. Výšku škody vyčíslila na sumu zodpovedajúcu cene trojizbového bytu. Odporca ďalej v odôvodnení uviedol, že z rozsudku Okresného súdu Žilina zo dňa 16.04.2015 sp. zn. 27C/189/2012 vyplýva, že žiadateľka (v tomto konaní navrhovateľka) je povinná vypratať byt a odovzdať ho Mestu Žilina do 15 dní po zabezpečení náhradného ubytovania. Proti uvedenému rozsudku podala žiadateľka v zákonnej lehote odvolanie. Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 5Co/317/2015 zo dňa 28.07.2015 potvrdil rozsudok okresného súdu. Na základe uvedených skutočností odporca uzavrel, že žiadateľka v súčasnosti býva v byte bez právneho dôvodu, nakoľko jej skončila nájomná zmluva, ktorá bola uzavretá na dobu určitú. Povinnosť vypratať byt jej vyplýva z právoplatného rozhodnutia súdu. Zlé vzťahy so susedmi teda nemajú príčinnú súvislosť s povinnosťou žiadateľky vypratať byt, teda nie je tu žiadny právny dôvod, prečo by jej vlastníci ostatných bytov v bytovom dome boli povinní vyplatiť náhradu škody za to, že je povinná vysťahovať sa z nájomného bytu. Odporca uzavrel, že vo veci, s ktorou sa žiadateľka na centrum obrátila, sa jedná o zrejmu bezúspešnosť sporu, čím žiadateľka nesplnila jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc. Z tohto dôvodu odporca nepriznal nárok na poskytovanie právnej pomoci navrhovateľke.

Proti rozhodnutiu odporcu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka. Z obsahu podaného odvolania vyplynulo, že sa domáha zrušenia napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu. Uviedla, že susedia majú za následok jej vypratanie z bytu. Vyslovila názor, že nárok na ubytovanie jej vznikol až

keď boli vypovedať susedia na súde a je čudné, že keď ona ide na súd musí sa vystaňovať. Aj keď žiada náhradu škody nemôže ju mať.

Pojednávanie konané dňa 19.11.2015 súd uskutočnil v neprítomnosti odporcu, ktorý svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil a vyjadril súhlas s rozhodnutím v jeho neprítomnosti.

Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na ňou podanom odvolaní. V podstate zopakovala dôvody ňou podaného odvolania. Poukázala na to, že momentálne je poberateľkou dôchodku vo výške 204,- Eur. Uviedla tiež, že v prípadnom súdnom konaní sa chce domáhať náhrady škody voči trom domovníkom, z podnetu ktorých prišla o byt.

Odporca v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu zotrval na správnosti svojho rozhodnutia a toto navrhol potvrdiť.

Súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporcu a postup, ktorý predchádzal vydaniu rozhodnutia v rozsahu odvolacích námietok podľa § 250I a nasl. O.s.p (tretej hlavy piatej časti O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné (nie je spôsobilé privodiť zrušenie napadnutého rozhodnutia) a rozhodnutie a postup správneho orgánu - odporcu nebol v rozpore so zákonom, preto rozhodnutie odporcu podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil.

Podľa § 3 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.%25233'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, tento zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci

- a) v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len "vnútroštátne spory"), b) v cezhraničných sporoch v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach a v rodinnoprávných veciach,
- c) v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny, v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu a v týchto veciach aj v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky,
- d) oznamovateľovi protispoločenskej činnosti v konaniach súvisiacich s podaním oznámenia okrem trestného konania a konania o správnom delikte a
- e) osobe, voči ktorej bola pozastavená účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa osobitného predpisu v konaniach súvisiacich s podaním návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Podľa § 6 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.%25236'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch.

Podľa § 6 ods. 2 <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.%25236'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa odseku 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci bez finančnej účasti.

Podľa § 6a ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.%25236a'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, ak príjem fyzickej osoby presahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom 2) a súčasne nepresahuje 1,6-násobok uvedenej sumy a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, má právo na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo centrom pri splnení podmienky finančnej účasti vo výške 20% trov právneho zastúpenia podľa osobitného predpisu; 5a) splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 písm. b) a c) tým nie je dotknuté. Ustanovenie § 6 ods. 2 sa použije primerane.

Podľa § 8 <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.%25238'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremĺčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Podľa § 10 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.%252310'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „konanie“) sa začína podaním písomnej žiadosti doloženej dokladmi preukazujúcimi skutočnosťmi uvedené v žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na tlačive. Doklady preukazujúce, že sa žiadateľ nachádza v stave materiálnej núdze, nesmú byť staršie ako tri mesiace. Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko žiadateľa, jeho trvalý alebo prechodný pobyt a rodné číslo. Na výzvu centra žiadateľ doplní v primeranej lehote určenej centrom ďalšie údaje a doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci, ktorá nesmie byť kratšia ako desať dní; centrum podľa možnosti zabezpečí doklady a iné potrebné údaje, ktorými disponujú štátne orgány, obce, notári a iné právnické osoby a fyzické osoby povinné poskytovať súčinnosť podľa tohto zákona.

Podľa § 10 ods. 5 <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.%252310'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1; túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu, ktorým sa priznáva nárok na poskytnutie právnej pomoci, nie je možné podať opravný prostriedok. Ak centrum rozhodne, že nárok na poskytnutie právnej pomoci nepriznáva, možno v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia podať prostredníctvom centra odvolanie na príslušný krajský súd, o čom centrum žiadateľa náležite poučí v odôvodnení rozhodnutia.

Podľa § 10 ods. 6 <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.%252310'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, rozhodnutie, ktorým sa nepriznáva nárok na poskytnutie právnej pomoci, okrem náležitostí podľa osobitného predpisu 16) musí obsahovať aj poučenie, že ak odpadnú dôvody nepriznania nároku na poskytnutie právnej pomoci, môže žiadateľ v tej istej veci podať žiadosť opätovne.

Podľa § 25 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.%252325'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a o súvisiacich nárokoch podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

Preskúmaním veci v medziach a z dôvodov uvedených v odvolaní dospel súd k záveru, že odporca vec správne právne posúdil a vo veci rozhodol v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou, pričom odvolacie dôvody súd nepovažoval za také, ktoré by mohli mať za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia. Odporca dostatočne zistil skutkový stav veci a na jeho základe vyvodil aj správny právny záver, s ktorým sa súd stotožňuje.

Spornou otázkou medzi účastníkmi konania je posúdenie zrejmej bezúspešnosti sporu vo veci navrhovateľky, pre ktorú žiadala poskytnutie právnej pomoci. Súd preto posudzoval správnosť aplikácie ustanovenia § 8 <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.%25238'&ucin-k-dni='30.12.9999'> v spojení s § 6 ods. 1 písm. b) <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.%25236'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> v prejednávanej príhode.

Pojem zrejmej bezúspešnosti v spore bol v našom právnom poriadku pôvodne obsiahnutý len v ustanovení § 138 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963 Zb.%2523138'&ucin-k-dni='30.12.9999'> O.s.p. v súvislosti s posudzovaním žiadosti účastníka konania o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, keď O.s.p. pre priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov vylučuje zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Občiansky súdny poriadok však konkrétne neupravuje, čo je potrebné rozumieť pod týmto pojmom. Zákon o poskytovaní právnej pomoci príkladmo uvádza, na čo je potrebné prihliadať pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu, keďže jednou z podmienok pre

priznanie nároku na právnu pomoc je, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Pri aplikácii ustanovenia § 138 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963 Zb.%2523138'&ucin-k-dni='30.12.9999'> O.s.p. všeobecné súdy judikovali, že o zrejmu bezúspešnosť sa jedná najmä vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovené.

Posudzovanie splnenia zákonných podmienok na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti podľa § 6 <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.%25236'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> je výsledkom správnej úvahy správneho orgánu, k čomu sa nevyžaduje vykonávanie dokazovania podľa § 120 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963 Zb.%2523120'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a nasl. O.s.p. ohľadne samotného nároku (práva), o ktorom sa rozhoduje v základnom konaní, v ktorom žiadateľ žiada o poskytnutie právnej. Súd v preskúmvacom konaní skúma iba to, či rozhodnutie správneho orgánu vydaného na základe správneho uváženia nevybočilo z medzí a hľadísk stanovených zákonom. V prejednávacom prípade sú tieto upravené v ustanovení § 6 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.%25236'&ucin-k-dni='30.12.9999'> v spojení s § 8 <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.%25238'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, v ktorých ustanoveniach sú určené zákonné podmienky pre možnosť poskytnutia právnej pomoci, vrátane podmienky, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Správny orgán je v zmysle § 47 ods. 3 <aspi://module='ASPI'&link='71/1967 Zb.%252347'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 71/1967 Zb. <aspi://module='ASPI'&link='71/1967 Zb.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“) v odôvodnení svojho rozhodnutia povinný uviesť, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov smerujúcich k preukázaniu splnenia podmienok pre priznanie nároku na právnu pomoc, k objasneniu skutočného stavu veci a k zisťovaniu podkladov pre rozhodnutie. Správny orgán pritom vykonáva dokazovanie podľa § 32 <aspi://module='ASPI'&link='71/1967 Zb.%252332'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a nasl. Správneho poriadku, na ktorého použitie odkazuje ustanovenie § 25 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>.

Správny orgán sa v danom prípade zaoberal posudzovaním otázky zrejmej bezúspešnosti sporu, keďže zákon stanovil ako jednu z podmienok pre možnosť priznania nároku na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Účelom prijatia zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> bolo zabezpečiť prístup súdu tým žiadateľom v hmotnej núdzi, ktorým evidentne hrozí ujma na ich právach z dôvodu, že nemajú finančné prostriedky na zaplatenie právneho zastúpenia v ich veci. Skúmanie otázky možného reálneho poškodenia ich práv, resp. právom chránených záujmov súvisí s tým, či by mohli byť úspešní (s prihliadnutím na hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy) vo veciach, v ktorých žiadajú priznanie, resp. poskytnutie právnej pomoci. Posúdenie tejto otázky patrí do právomoci odporcu, ktorý musí každú vec posudzovať individuálne a to s prihliadnutím na osobitosti jednotlivých prípadov.

Je možné, že záver odporcu o bezúspešnosti sporu nemusí byť vždy súladný s následným rozhodnutím príslušného súdu, do právomoci ktorého patrí rozhodovať vo veci samej. Súd v preskúmvacom konaní podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. však nenahrádza konanie tohto súdu. Správny súd posudzuje len zákonnosť rozhodnutia a postupu odporcu, t.j. či konanie bolo vedené v súlade s procesnými predpismi, či správny orgán aplikoval príslušný hmotnoprávny predpis. Správne súdy teda nenahrádzajú rozhodovanie všeobecných súdov a nemôžu ani prejudikovať rozhodnutie všeobecného súdu vo veci, s ktorou sa žiadateľ obrátil so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci na odporcu. Správny orgán má povinnosť zaoberať sa zrejmu bezúspešnosťou sporu a len v prípade, ak správny orgán konštatuje, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu (za predpokladu splnenia ostatných podmienok stanovených v § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>), môže priznať žiadateľovi nárok na právnu pomoc.

V prejednávacom prípade správny orgán zo žiadateľkou (navrhovateľkou) predložených listín zistil, že sa v súdnom konaní mieni domáhať náhrady škody voči domovým dôverníkom, tvrdiac, že práve oni spôsobili, že sa musí vysťahovať z bytu. Výšku škody vyčíslila na sumu zodpovedajúcu cene trojizbového bytu.

Odporca v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 16.04.2015 sp. zn. 27C/189/2012, z ktorého vyplýva, že navrhovateľka je povinná vypratať byt a

odovzdať ho Mestu Žilina do 15 dní po zabezpečení náhradného ubytovania. Tento rozsudok Okresného súdu Žilina bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/317/2015 zo dňa 28.07.2015.

Odporca na základe vyššie uvedených skutočností správne uzavrel, že navrhovateľka v súčasnosti býva v byte bez právneho dôvodu, nakoľko jej skončila nájomná zmluva, ktorá bola uzavretá na dobu určitú. Povinnosť vypratať byt jej vyplýva z právoplatného rozhodnutia súdu.

Zlé vzťahy so susedmi aj podľa názoru súdu nemajú príčinnú súvislosť s povinnosťou navrhovateľky vypratať byt, teda nie je tu žiadny právny dôvod, prečo by jej vlastníci ostatných bytov v bytovom dome, resp. domový dôverníci boli povinní vyplatiť náhradu škody za to, že je povinná vysťahovať sa z nájomného bytu.

Záver správneho orgánu o tom, že neboli splnené (kumulatívne) podmienky na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti v zmysle § 6 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.%25236'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, po posúdení otázky bezúspešnosti sporu v intenciách ustanovenia § 8 <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.%25238'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 327/2005 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='327/2005 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, je výsledkom správneho právneho posúdenia, a preto súd napadnuté rozhodnutie odporcu s poukazom na § 250q ods. 2 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963 Zb.%2523250q'&ucin-k-dni='30.12.9999'> O.s.p. potvrdil.

Navrhovateľke, ktorá v konaní nemala úspech súd náhradu trov konania nepriznal podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.

Zároveň súd zaviazal navrhovateľku zaplatiť súdny poplatok podľa § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb o súdnych poplatkoch v platnom znení, nakoľko je poplatníkom, keďže podala opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebola úspešná. Zákon o súdnych poplatkoch pre uvedený typ konania neupravuje vecné ani osobné oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 4 ods. 1 a § 4 ods. 2 citovaného zákona). V zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 citovaného zákona je od poplatku oslobodený iba ten účastník, ktorému bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa osobitného predpisu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia. Odvolanie sa podáva písomne v dvoch vyhotoveniach cestou krajského súdu na Najvyšší súd SR. Odvolanie je možné podať len z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 O.s.p. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.